

**Evaluarea rezultatelor obținute
de România în domeniul
managementului energetic
pentru localități**

Status Quo

**Leading the way
to climate neutrality**

Brasov (RO), Mai 2023

Cuprins

1.	Context.....	3
2.	Scurt context al situației actuale privind eficiența energetică în România...4	
2.1.	Cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030.....	4
2.2.	Câteva informații despre România.....	6
3.	Cadrul legal în domeniul eficienței energetice	7
3.1.	Cadrul legislativ privind eficiența energetică	7
3.2.	Prezentarea părților interesate.....	8
4.	Managementul energetic pentru localități.....	11
4.1.	Planificarea energetică la nivel municipal.....	11
4.2.	Managerul energetic pentru municipalități din România.....	12
4.3.	Programe de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) și Planuri de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED).....	15
4.4.	Instrumente și mijloace în managementul energiei	18
5.	Concluzii și recomandări	19
6.	Surse de inspirație - câteva exemple de bune practici din România	24
6.1.	SISTEMUL DE MANAGEMENT ENERGETIC (EMS) dezvoltat de Agenția pentru Managementul Energiei și Protecția Mediului Brașov (ABMEE)	24
6.2.	Armonizarea Programului de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din legislația românească cu Planurile de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED).....	25
	Anexa 1 Cadrul juridic național în domeniul eficienței energetice:.....	27
	Anexa 2 Glosar de termeni	29

Supported by:

1. Context

Până în 2050, orașele europene ar trebui să fie neutre din punct de vedere al emisiilor de dioxid de carbon, să fie sustenabile și să asigure un nivel al calității vieții ridicat. Pentru a atinge acest obiectiv, societatea în ansamblul ei trebuie să devină mai responsabilă, iar răspunderea comună trebuie împărțită între toți factorii implicați. Pentru a obține succesul tranziției energetice, avem nevoie de mecanisme care să abordeze aspectele de mediu, economice și sociale ale procesului, analizând politicile diferitelor sectoare în parteneriat cu societatea civilă, ținându-se cont de modul în care cetățenii își modelează viitorul.

Având în vedere că tranziția energetică implică schimbări radicale în structura, cultura și practicile legate de producția, consumul, stocarea și distribuția de energie, administrațiile locale nu sunt în măsură să parcurgă această călătorie pe cont propriu. Mai mult, tranziția energetică necesită o implicare activă a structurilor și beneficiarilor principali, în paralel cu autoritățile publice. În consecință, obiectivele ambițioase și angajamentele politice trebuie să fie corelate cu angajamentul societății civile în procesul de luare a deciziilor și de punere în aplicare a acestora. Această interdependență evidențiază provocarea care stă la baza Managementului Energetic la nivel local.

Proiectul "MENERGERS - Energy Managers' Services in Municipalities - Servicii de Management Energetic în cadrul Municipalităților" este o inițiativă finanțată de EUKI pentru a sprijini administrațiile locale să coordoneze în mod eficient tranziția energetică către orașe cu emisii scăzute de gaze cu efect de seră. Obiectivul principal al proiectului este de a permite și de a împuternici municipalitățile din Bulgaria și România să asigure un context cât mai adecvat și mai eficient pentru rolul Managerilor Municipali pentru Energie și, astfel, să contribuie la atingerea obiectivelor naționale în domeniul energiei și al climei.

Coordonat de către [National Trust Ecofund](#) - fondul din Bulgaria care gestionează active provenite de la bugetul de stat, cum ar fi programele "datorie pentru mediu" (Debt-for-Environment) și "datorie pentru natură" (Debt-for-Nature), proiectul beneficiază de experiența oferită de fondul german [Independent Institute For Environmental Issues](#) - o organizație neguvernamentală științifică recunoscută oficial care acționează în domeniile eficienței energetice și tranziției energetice, protecției climei și educației transformative, dreptului și implicării în domeniul mediului, protecției naturii și comunicării privind mediul. Din consorțiu mai fac parte [Sofia Energy Agency](#) - o organizație neguvernamentală bulgară non-profit înființată de municipalitatea din Sofia împreună cu Comisia Europeană pentru gestionarea locală a energiei, și [Asociația Orașe Energie în România \(OER\)](#) - o organizație alcătuită din reprezentanți ai autorităților locale implicate în tranziția energetică, având ca obiectiv atingerea neutralității climatice.

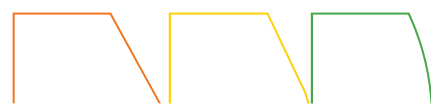

Acest proiect face parte din Inițiativa Europeană pentru Climă (EUKI) a Ministerului Federal German pentru Afaceri Economice și Acțiune Climatică (BMWK). Obiectivul general al EUKI este de a încuraja cooperarea climatică în cadrul Uniunii Europene (UE) pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră. Mai multe informații pe www.euki.de/en.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

2. Scurt context al situației actuale privind eficiența energetică în România

2.1. Cadrul Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2021-2030

Îmbunătățirea eficienței energetice reprezintă o prioritate cheie a politicii energetice naționale, având în vedere importanța sporită a asigurării securității aprovizionării cu energie, a dezvoltării durabile și a competitivității, a economisirii resurselor de energie primară și a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

În conformitate cu recomandările Comisiei Europene, contribuția actualizată a României la realizarea obiectivelor UE până în 2030 este prezentată în tabelul de mai jos:

Prezentare generală a principalelor obiective ale Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) 2021-2030 până în 2030¹

Emisii de gaze cu efect de seră- ETS (% față de 2005)	-43.9 %²
Emisii de gaze fără efect de seră - Non-ETS (% față de 2005)	-2 %
Proporția globală a energiei regenerabile pentru consumul energetic final brut	30.7 %
Proporția RES-E	49.4 %
Proporția RES-T	14.2 %
Proporția RES-H&C	33.0 %
Eficiența energetică (% în comparație cu proiecția PRIMES 2007 pentru 2030)	
Consumul de energie primară	-45.1 %
Consumul de energie finală	-40.4 %
Consumul de energie primară (Mtoe)	32.3
Consumul de energie finală (Mtoe)	25.7

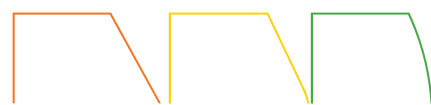
¹ https://energy.ec.europa.eu/system/files/2020-06/ro_final_necp_main_en_0.pdf

² Valorile emisiilor corespund celor incluse în proiectul PNIESC înaintat Comisiei în data de 31 decembrie 2018; cu toate acestea, se estimează că valoarea finală pentru 2030 ar putea scădea, printre altele, ca urmare a reducerii consumului final de energie și a scăderii producției de energie electrică din carbon.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Prin angajamentele asumate în acest sens, România trebuie să contribuie la atingerea obiectivului de eficiență energetică al UE (consum maxim de energie primară de 1 273 Mtep și energie finală de 956 Mtep)³. Astfel, obiectivul global este de cel puțin 32,5 % în 2030 la nivelul UE, astfel cum se indică în conformitate cu prevederile Art. 1 pct. 1 și ale Art. 3 pct. 5 din Directiva 2012/27/UE, și poate fi revizuit ulterior către o valoare mai mare în 2023.

Politicile, măsurile și programele prevăzute pentru realizarea contribuțiilor naționale indicative privind eficiența energetică pentru 2030 (precum și alte obiective menționate la punctul 2.2 din Regulamentul privind Uniunea Energetică, inclusiv măsurile și instrumentele prevăzute - inclusiv de natură financiară - pentru a promova performanța energetică a clădirilor), au vizat în special următoarele:

1. **Schemele privind obligațiile în materie de eficiență energetică și măsurile politice alternative în temeiul art. 7a și 7b din Directiva 2012/27/UE care urmează să fie elaborate în conformitate cu Anexa II.** Planul Național de Acțiune privind Eficiența Energetică (PNAEE IV) a evidențiat faptul că introducerea unei scheme de obligații în temeiul art. 7 din Directiva 2012/27/UE pentru România nu este optimă, deoarece nu respectă cerințele care să permită aplicarea unei astfel de scheme, mai exact respectarea cerințelor de certificare a economiilor de energie realizate și justificarea economică a cerințelor. De aceea, pentru a respecta prevederile Directivei, România a optat pentru introducerea unor măsuri și politici "alternative" pentru atingerea obiectivului prevăzut la Art. 7b.
2. **Strategia de Renovare pe Termen Lung pentru susținerea procesului de renovare a fondului național de clădiri rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private,** inclusiv politici, măsuri și acțiuni de stimulare a renovărilor complexe și eficiente din punctul de vedere al costurilor și politici și acțiuni care vizează segmentele cu cele mai slabe performanțe din fondul național de clădiri, prin Articolul 2a din Directiva 2010/31/UE, așa cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/844. Strategia de Renovare pe Termen Lung este o anexă la Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice (PNIESC) și este monitorizată de către Guvern.

³Articolul 3 punctul 4 din Directiva 2012/27/UE, a se vedea propunerea de modificare a Directivei.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

2.2. Câteva informații despre România

România are 19.042.455 de locuitori (4,3% din UE27), cu o tendință continuă de scădere în timp: în ultimii 10 ani, populația a scăzut cu 5%.

În 2022, PIB-ul real pe cap de locuitor era de aproximativ 10 110 EUR (35% din media UE27) și a crescut cu 30% în ultimii 10 ani.

Consumul final de energie în 2021 a fost de 25,4 Mtep (2,6% din UE27) și a scăzut cu 4,4% din 2005, în timp ce la nivelul UE27 a scăzut cu 4,9%.

Consumul de energie pe cap de locuitor (1,26 tep/persoană) în 2018 a fost cu 45% mai mic decât media UE27 (2,2 tep/persoană) și a crescut cu 1% în ultimii 10 ani (în timp ce la nivelul UE27 a scăzut cu 6%).

Productivitatea energetică (PIB raportată la energia brută disponibilă) în 2021 a fost de 5,35 euro pe kg de echivalent petrol (aprox. 63% din media UE27), o dependență puternică de energie pentru a genera PIB (indicele a crescut cu 20% în ultimii 5 ani).

Sectoarele care contribuie la creșterea costurilor de producție sunt gospodăriile (aproximativ 35% din total), industria (aproximativ 27%), transporturile (aproximativ 27%) și serviciile (aproximativ 7%).

La nivel național, consumul final de energie în sectorul clădirilor reprezintă 42% din totalul consumului final de energie, din care 34% în clădirile rezidențiale și restul (aproximativ 8%) în clădirile comerciale și publice.

În perioada 2001-2015, România a raportat aproximativ 11,26 Mtep de economii cumulate (tehnice) de energie finală, în principal în sectorul rezidențial (38%) și în sectorul industrial (37%).

România are 3.087 de clădiri aparținând administrației publice centrale, cu o suprafață totală de 6.750 m². Există peste 80.000 de clădiri deținute de administrațiile regionale sau locale.

Referințe:

1. EUROSTAT; Populația pe grupe de vârstă și sex [demo_pjan]; extras din 2022
2. EUROSTAT; PIB real pe cap de locuitor 2022
3. EUROSTAT; Consumul de energie finală (Europa 2020-2030); Eficiență energetică [nrg_ind_eff];
4. Raportul dintre: EUROSTAT; Consumul de energie finală (Europa 2020-2030); Eficiență energetică [nrg_ind_eff]; și EUROSTAT; pe categorii de vârstă și sex [demo_pjan]; 2022
5. EUROSTAT; Productivitatea energetică [T2020_RD310]; date în Euro pe kilogram de echivalent de petrol (KGOE); extrase pentru 2021
6. EUROSTAT; Consum final - alte sectoare - utilizare de energie; Bilanțuri energetice complete [nrg_bal_c]; extras pentru 2021;
7. Strategia națională de renovare pe termen lung
8. Aceste date se referă la economiile de energie tehnică finale
9. Baza de date Odyssee, Economii tehnice de energie, anul 2016

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

3. Cadrul legal în domeniul eficienței energetice

Toate cele 27 de state membre ale UE s-au angajat să transforme Uniunea Europeană în primul continent neutru din punct de vedere climatic până în anul 2050.

3.1. Cadrul legislativ privind eficiența energetică

În cadrul EU, domeniul eficienței energetice este reglementat în principal de următoarele directive:

- [Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile;](#)
- [Directiva 2010/31 / UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind performanța energetică a clădirilor \(refăcută\);](#)
- [Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică.](#) În **decembrie 2018**, a intrat în vigoare [Directiva \(UE\) 2018/2002 modificată privind eficiența energetică](#), care actualizează unele dispoziții specifice din directiva din 2012 (27/2012/UE) și introduce diverse elemente noi. În primul rând, a stabilit un obiectiv principal al UE în materie de eficiență energetică pentru 2030 de cel puțin 32,5 %, cu o clauză privind o posibilă revizuire către un nivel mai ridicat până în 2023. În **iulie 2021**, Comisia a adoptat propunerea sa de reformare a Directivei privind eficiența energetică ca parte a pachetului [Pactul Ecologic European \(European Green Deal\)](#), care include propuneri legislative în vederea îndeplinirii obiectivului UE de reducere cu cel puțin 55% a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030. Directiva revizuită stabilește pentru UE un obiectiv de eficiență energetică sporit și obligatoriu;⁴
- [Regulamentul \(UE\) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice.](#) În temeiul acestui regulament, fiecare țară din UE trebuie să elaboreze un plan național integrat privind energia și clima (PNIESC) pe 10 ani, pentru perioada 2021-2030, în care să prezinte modul în care intenționează să contribuie la atingerea obiectivelor pentru 2030 în materie de eficiență energetică, energie regenerabilă și emisii de gaze cu efect de seră.

Legislația națională privind eficiența energetică⁵

O listă completă a legislației este prezentată în Anexa 2.

Cadrul legal al României în domeniul eficienței energetice cuprinde o colecție de acte normative (legi, ordonanțe de urgență, regulamente și hotărâri de guvern) și strategii naționale pe termen lung care vizează eficiența energetică.

Actele normative reglementează o serie de aspecte, cum ar fi:

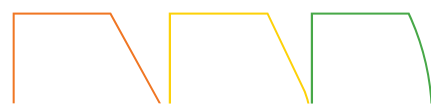
- Performanța energetică a clădirilor;
- Eficiență energetică;
- Autorizarea auditorilor energetici pentru sectorul industrial;
- Certificarea managerilor energetici și a furnizorilor de servicii în domeniul energetic.

Obiectivul strategiilor naționale pe termen lung:

- Energie;
- Eficiență energetică;
- Energie și climă;
- Dezvoltarea durabilă;
- Renovare pe termen lung.

⁴ https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets-directive-and-rules/energy-efficiency-targets_en

⁵ Cadrul legislativ privind eficiența energetică în România - ANRE (Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei)

3.2. Prezentarea părților interesate

Ministerul Energiei este singura structură guvernamentală, la nivel național, abilitată să reprezinte România în relațiile bilaterale și multilaterale în ceea ce privește politica de eficiență energetică a României, fiind singurul organism al autorităților publice centrale cu atribuții de elaborare a propunerilor de politici și a legislației primare și secundare în domeniul eficienței energetice.

1. Direcția de Eficiență Energetică funcționează în cadrul Ministerului Energiei ⁶ și are următoarele atribuții și responsabilități principale:

- Elaborarea și aprobarea politicilor și a legislației primare și secundare privind eficiența energetică;
- Monitorizarea stadiului de punere în aplicare a programelor/ măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice la nivel național, precum și a economiilor de energie rezultate din serviciile energetice și din alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;
- Cooperarea cu instituțiile și organismele naționale și internaționale în vederea promovării utilizării eficiente a energiei și a reducerii impactului negativ asupra mediului;
- Elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică în vederea realizării de noi măsuri de economisire a energiei pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2021 și 31 decembrie 2030, în conformitate cu obiectivele Planului Național Integrat privind Energia și Schimbările Climatice;
- Pregătirea și prezentarea Raportului privind progresul înregistrat cu privire la obiectivele naționale de eficiență energetică;
- Elaborarea și dezvoltarea unei Strategii Integrate de Eficiență Energetică, la nivel național, în concordanță cu domeniile complementare impactate de politicile de eficiență energetică, care va avea ca principal pilon realizarea de noi economii de energie, în perioada 1 ianuarie 2021-31 decembrie 2030;
- **Autorizarea auditorilor energetici din industrie și certificarea managerilor energetici la nivel local;**
- **Publicarea și actualizarea periodică a listei furnizorilor de servicii energetice calificați și/ sau atestați disponibili și a calificărilor și/ sau atestărilor acestora;**
- Participarea în procesul de evaluare, aprobare și monitorizare a proiectelor de investiții în eficiență energetică;
- Promovarea programelor pentru eficiență energetică în rândul consumatorilor, prin acțiuni suplimentare, organizând, inclusiv din surse externe, dar și finanțate de la bugetul de stat, a unor campanii de informare și motivare de interes național a micilor consumatori de energie, inclusiv a consumatorilor casnici, în vederea utilizării eficiente a energiei;
- Elaborarea unei sinteze a stadiului de implementare a programelor de eficiență energetică la nivelul operatorilor economici;
- Elaborarea, inclusiv prin cofinanțare de la bugetul de stat sau din fonduri externe, a unor studii pentru susținerea programelor naționale de eficiență energetică și participarea la proiecte declarate eligibile în cadrul programelor de eficiență energetică inițiate de organismele internaționale;
- Participarea la fundamentarea obiectivelor orientative de economisire a energiei și a măsurilor de realizare a acestora;
- Monitorizarea acordurilor voluntare inițiate de autoritățile relevante;

⁶ <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2021/08/ROF-MINISTERUL-ENERGIEI-1.pdf>

- Sprijinirea, în colaborare cu entitățile relevante, a autorităților administrației publice în vederea respectării obligației de a achiziționa numai produse, servicii și clădiri cu performanțe energetice ridicate, în măsura rentabilității, fezabilității economice, viabilității și durabilității conformității tehnice în materie de eficiență energetică și a unui nivel concurențial suficient;
  - Sprijinirea autorităților competente în elaborarea de programe de îmbunătățire a eficienței finanțate din bugetele acestor autorități;
  - Definirea și dezvoltarea cadrului juridic pentru aprobarea și punerea în aplicare a Contractului - Cadru pentru Performanță Energetică și a cadrului juridic pentru reglementarea Societăților furnizoare de Servicii Energetice (ESCO);
  - Punerea în aplicare a măsurilor privind politica energetică prin intermediul programelor naționale de eficiență energetică;
  - Înființarea unui fond specializat pentru investiții în eficiență energetică. Fondul trebuie să fie accesibil furnizorilor de măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, cum ar fi societățile de servicii energetice, consilierii energetici independenți, distribuitorii de energie, operatorii de sisteme de distribuție, societățile de vânzare cu amănuntul a energiei și consumatorii finali. Acest fond nu se află în concurență cu măsurile de îmbunătățire a eficienței energetice finanțate din surse comerciale.
- 2. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei - ANRE** este un organism administrativ autonom aflat sub control parlamentar, autofinanțat și independent în totalitate în ceea ce privește procesul decizional, organizarea și funcționarea sa, al cărui domeniu de activitate este de a emite, aproba și monitoriza punerea în aplicare a cadrului de reglementare obligatoriu la nivel național, care este necesar pentru buna funcționare a sectoarelor și piețelor de energie electrică, termică și gaze naturale din punctul de vedere al eficienței, concurenței, transparenței și al protecției consumatorilor.

Direcția de Eficiență Energetică a funcționat în cadrul Autorității Române de Reglementare în domeniul Energiei până în 2020, iar apoi a trecut în subordinea Ministerului Energiei⁷ și a avut atribuții și responsabilități principale similare cu cele ale direcției din cadrul Ministerului Energiei.

Principalele competențe conferite ANRE prin legislația primară actuală sunt următoarele:

- Să acorde, să modifice, să suspende, să refuze sau să retragă certificate, licențe sau autorizații;
- Să asigure accesul și conectarea la rețelele de electricitate și de gaz;
- Să aprobe reglementările tehnice, reglementările comerciale și metodologiile de calcul pentru operatorii economici din sector, inclusiv standardele de performanță pentru serviciile de transport, distribuție și furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale;
- Să aprobe tarifele pentru serviciile de transport și distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, precum și prețurile reglementate pentru energia termică;
- Să aprobe și să avizeze documentele întocmite de către operatorii economici reglementați de dispozițiile legale în vigoare;
- Să aprobe alte reglementări, norme, studii și documentații prevăzute de legislația din sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale;

⁷ în conformitate cu prevederile Legii 121/2014 privind eficiența energetică, cu modificările și completările ulterioare și ale Ordinului ANRE nr. 95/2014 privind înființarea Direcției eficiență energetică în cadrul ANRE și numirea directorului acestei direcții, cu modificările și completările ulterioare.

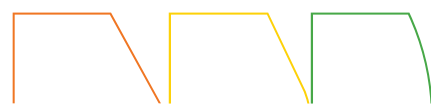
- Să monitorizeze funcționarea piețelor de energie electrică și de gaze naturale;
- Să încurajeze producția de energie din surse regenerabile și co-generarea;
- Să aprobe condițiile de acces la resursele de interconectare transfrontalieră, inclusiv procedurile de alocare a acestora și de gestionare a suprasolicitării;
- Să exercite controlul cu privire la îndeplinirea de către operatorii economici din sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale a reglementărilor emise și a obligațiilor prevăzute de legislația națională și a Uniunii Europene în domeniu;
- Să respecte și să pună în aplicare toate deciziile obligatorii din punct de vedere juridic ale Agenției pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei din Uniunea Europeană - ACER și ale Comisiei Europene;
- Să desfășoare investigații privind funcționarea piețelor de energie electrică și de gaze, să decidă și să impună orice măsuri corespunzătoare care sunt necesare pentru promovarea unei concurențe eficiente și să asigure buna funcționare a pieței.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

4. Managementul energetic pentru localități

4.1. Planificarea energetică la nivel municipal⁸

Vremurile în care cerințele legate de cerere reprezentau principalul factor de măsurare a producției de energie, în timp ce producția de energie în sine reprezenta monopolul exclusiv al statului, au apus de mult. Descentralizarea activităților de generare, transport și distribuție a energiei, pe de o parte, și oportunitățile de îmbunătățire a eficienței consumului de energie, pe de altă parte, au schimbat radical atitudinea privind energia în toate fazele de producere a acesteia - de la generare la consum.

Un număr din ce în ce mai mare de persoane și instituții acordă în prezent o atenție deosebită planificării energetice ca element important al politicii lor energetice, dar și politicii privind schimbările climatice. Acordul dintre planificarea descendentă și cea ascendentă este în prezent una dintre cele mai importante sarcini, a cărei punere în aplicare va asigura caracterul realist și eficient al eforturilor autorităților centrale și locale.

Funcțiile implementate de autoritățile locale europene în domeniul energiei le plasează în diferite roluri:

- Administrația în calitate de **consumator de energie**.
- Administrația în calitate de **producător și furnizor de energie**.
- Administrația în calitate de **autoritate de reglementare și investitor în sectorul energetic local**.
- Administrația în calitate de **factor motivant** - Municipalitatea ca factor de motivare - o sursă de motivare pentru o producție și un consum mai eficient de energie și pentru protecția mediului.

Pentru punerea în aplicare a acestor funcții, autoritățile locale din Europa întreprind o varietate de acțiuni. Un număr considerabil de autorități își îndreaptă eforturile către reducerea consumului de energie și scăderea cheltuielilor locale pentru costurile energetice, reducerea efectelor nocive ale consumului de energie asupra mediului înconjurător și schimbarea comportamentului utilizatorilor finali din sectorul rezidențial local, servicii și industrii.

Planificarea energetică la nivel municipal este un proces interdisciplinar. Aceasta necesită cunoștințe de specialitate și experiență în diferite sectoare - energie, economie, urbanism, planificare teritorială, finanțare, management, prelucrare de date etc. De asemenea, sunt necesare cunoștințe despre legislația în vigoare și despre organizarea politică și administrativă a administrației locale autonome.

⁸ Planificarea Energetică Municipală, metodologia cadrului comun, un ghid pentru factorii de decizie și experți municipali.
<https://eko.zagreb.hr/UserDocImages/arhiva/dokumenti/EU%20projekti/Energy%20for%20Mayors/MEP%20Guide%20ENG.pdf>

4.2. Managerul energetic pentru municipalități din România

Datorită rolului important al comunităților urbane în implementarea politicii naționale de eficiență energetică, în legislația din România au fost introduse obligații specifice privind implementarea programelor de eficiență energetică.

1. Autoritățile administrației publice locale din localitățile cu o populație mai mare de 5.000 de locuitori sunt obligate să aibă un program de îmbunătățire a eficienței energetice care să includă măsuri pe termen scurt și măsuri pentru o perioadă de 3-6 ani precum și un raport anual privind consumul de energie la nivel local și economiile aduse de aceste măsuri.
2. Autoritățile publice locale din localitățile cu o populație mai mare de 20.000 de locuitori sunt obligate:
  - Să adopte un Program de Îmbunătățire a Eficienței Energetice;
  - Să desemneze un Manager Energetic Municipal acreditat sau să contracteze o persoană juridică/ persoană fizică autorizată acreditată în conformitate cu legislația în vigoare.

Managerul Energetic reprezintă o funcție cheie care aplică măsuri importante legate de eficiența energetică. În România, conform legislației, serviciile de management energetic pot fi furnizate în două moduri:

1. **Un manager energetic acreditat care acționează ca parte a administrației locale**
2. **Un manager energetic autorizat sau o societate autorizată care furnizează servicii energetice și care acționează în calitate de consultant extern.**

Serviciul de management energetic pentru municipalități se realizează prin Regulamentul privind autorizarea managerilor energetici și a societăților de servicii energetice⁹ Regulamentul privind autorizarea auditorilor energetici pentru industrie și Hotărârea privind reglementarea clauzelor minime ce trebuie incluse în contractele de servicii de management energetic, aplicabile societăților de servicii energetice și persoanelor juridice autorizate¹⁰. Managerul energetic pentru municipalități a fost introdus ca obligație prin Legea privind eficiența energetică¹¹, în 2014, pentru localitățile cu o populație de peste 20.000 de locuitori.

În conformitate cu Legea privind eficiența energetică, **managerul energetic pentru municipalități este specialistul desemnat de autoritatea publică locală în vederea îndeplinirii sarcinilor și atribuțiilor stabilite prin lege.**

Responsabilitățile Managerului Energetic pentru municipalități

Aceste responsabilități au fost prevăzute de lege și au constituit obligațiile minime care trebuiau incluse în contracte. Obligația legală nu mai este în vigoare, dar lista poate servi drept linii de orientare pentru orice autoritate municipală interesată să le includă în contractele cu Managerul Energetic Municipal.

- Coordonează, colectează și analizează datele privind consumul de energie la nivelul municipalității;

⁹Regulamentul nr. 380012/ 06.01.2021 al Ministerului Energiei, Direcția pentru Eficiență Energetică

¹⁰ Decizia nr. 1033/ 22.06. 2016 emisă de Directorul Direcției pentru Eficiență Energetică din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei.

¹¹ Legea 121/2014

- Analizează Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) și monitorizează punerea în aplicare a măsurilor de eficiență energetică incluse în program;
- Depune către Ministerul Energiei, până la data de 30 septembrie a anului în care a fost emis, Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) și, ulterior, efectuează actualizarea anuală a acestuia;
- Monitorizează consumul de energie din clădirile publice și iluminatul public din localitate;
- Elaborează, monitorizează și raportează Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice, propunând măsuri care nu implică costuri, cu costuri reduse sau măsuri de investiții;
- Oferă consultanță cu privire la elaborarea specificațiilor pentru achiziționarea de echipamente eficiente din punct de vedere energetic și verifică conformitatea acestora cu prevederile legale;
- Elaborează rapoarte de eficiență energetică solicitate de cumpărător. Aceste rapoarte pot include o analiză a tendințelor consumului de energie, a oportunității implementării măsurilor/ proiectelor de eficiență energetică și a achiziționării de echipamente eficiente din punct de vedere energetic;
- Oferă consultanță cu privire la punerea în aplicare a legislației și a reglementărilor existente în materie de eficiență energetică;
- Oferă asistență de specialitate în pregătirea documentației tehnice pentru achiziționarea de energie electrică pe piața liberă;
- Reprezintă autoritățile locale în fața Ministerului Energiei, Direcția de Eficiență Energetică, în chestiuni legate de eficiența energetică.

Certificarea managerilor energetici și a societăților care furnizează servicii energetice

Certificarea managerilor energetici și a societăților care furnizează servicii energetice se face în conformitate cu Regulamentul emis în acest sens de Ministerul Energiei la începutul anului 2021¹². Scopul certificării este recunoașterea oficială la nivel național a competențelor tehnice ale managerilor energetici prin emiterea a două tipuri diferite de certificate:

- Certificat de manager energetic pentru industrie;
- Certificat de manager energetic pentru municipalități.

Certificarea persoanelor fizice ca manageri energetici și certificarea societăților de servicii energetice se realizează de către Comisia de Certificare din cadrul Ministerului Energiei, cu sprijinul logistic al Centrului de Formare Profesională în Industrie, respectiv cu implicarea asociațiilor profesionale ale auditorilor și managerilor energetici din România.

Condiții de obținere a certificării ca manager energetic și societate de servicii energetice:

- a) Să aibă capacitatea juridică deplină de a-și exercita profesia;
- b) Să prezinte un certificat de cazier judiciar;
- c) Să aibă pregătire profesională, specializare și experiență în domeniu.

Experiența profesională se referă la experiența de predare, cercetare, proiectare, execuție sau exploatare în domeniile tehnice enumerate în tabelul următor:

¹² <https://energie.gov.ro/old/wp-content/uploads/2021/02/Regulament-Manageri-Energetici-si-SPSE.pdf>

Formare și specializare profesională - absolvenți ai studiilor de licență în domeniile	Experiență minimă necesară	Curs de formare în domeniul managementului energetic
<ul style="list-style-type: none"> ■ Inginerie în domeniul energetic ■ Electrotehnică ■ Inginerie mecanică ■ Construcții civile ■ Ingineria sistemelor ■ Inginerie minieră, petrolieră și a gazelor naturale 	3	Necesar
<ul style="list-style-type: none"> ■ Ingineria industrială (mecanică, robotică) ■ Ingineria de mediu ■ Inginerie chimică ■ Inginerie petrochimică ■ Inginerie și management ■ Inginerie economică ■ Inginerie electronică și telecomunicații ■ Electrotehnică aplicată ■ Ingineria transporturilor ■ Ingineria autovehiculelor ■ Ingineria materialelor ■ Inginerie marină și navigație ■ Inginerie informatică ■ Inginerie automatizată și informatică aplicată ■ Inginerie mecatronică ■ Inginerie aerospațială ■ Inginerie medicală ■ Chimie industrială/ aplicată ■ Inginerie în fizică ■ Științe de inginerie aplicată ■ Fizică ■ Informatică și tehnologia informației ■ Matematică aplicată și informatică în inginerie 	5	Necesar

Condiția referitoare la formarea în domeniul managementului energetic este îndeplinită prin absolvirea unui curs de specializare organizat de prestatorii de servicii de formare sau prin absolvirea unor cursuri de master în domeniul eficienței energetice sau prin obținerea unui doctorat într-unul dintre domeniile energiei sau electricității. Cursurile de formare în domeniul managementului energetic sunt organizate de instituții de învățământ superior din sectorul electric/ energetic sau de societăți de formare autorizate.

După ce au obținut certificarea, managerii energetici trebuie, de asemenea, să îndeplinească cerințele de formare continuă pentru a-și actualiza această certificare. Aceasta include cursuri de formare pentru dezvoltarea competențelor profesionale în domeniul eficienței energetice și/ sau al surselor regenerabile de energie, organizate de organisme de formare care acumulează minimum 0,5 credite sau dovada participării la minimum 7 simpozioane, conferințe, mese rotunde în domeniul eficienței energetice la nivel național.

Supported by:

 on the basis of a decision
by the German Bundestag

Valabilitatea certificatului este de 3 ani, cu posibilitatea de prelungire pentru o perioadă de încă 3 ani. Managerii Energetici acreditați pot fi găsiți în Registrul Managerilor Energetici și al Societăților de Servicii Energetice. Registrul este elaborat sub forma unui document digital, publicat pe site-urile de internet ale Ministerului Energiei și ale Centrului de Formare Profesională în Industrie și este actualizat periodic. Registrul cuprinde trei părți: manageri energetici pentru industrie, manageri energetici pentru administrații locale și societăți de servicii energetice.

Ca profesie, managerul energetic este înregistrat în **Clasificarea Ocupațiilor din România** în grupa principală 1213 - Conducători în politica și planificarea economică. Descrierea din Clasificarea Ocupațiilor este: managerii de politici și planificare organizează, conduc, planifică și coordonează activități de consiliere/consultanță în domeniul politicilor și al planificării strategice în cadrul guvernului sau pentru organizații neguvernamentale și agenții din sectorul privat sau gestionează activitățile întreprinderilor care furnizează servicii de elaborare a politicilor și de planificare strategică. Specializarea "Manager Energetic pentru Localități" este înscrisă în Registrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior cu codul L120220010. Profesii posibile după absolvire conform Clasificării Ocupațiilor din România: Manager energetic pentru localități, în conformitate cu obligațiile enumerate în legea eficienței energetice¹³ pentru toate localitățile din România cu peste 20.000 de locuitori.

Evaluarea performanțelor managerului energetic de către autoritățile locale este transmisă în format electronic Ministerului Energiei. Există 6 indicatori de performanță clasificați de la 1 la 10 (nota 1 - nota minimă, nota 10 - nota maximă)¹⁴.

Acești indicatori sunt:

1. Gestionarea sistemului de înregistrare și monitorizare a consumului de energie
2. Rapoarte anuale transmise Direcției pentru Eficiență Energetică (corectitudinea datelor raportate, respectarea termenului de raportare)
3. Participarea la elaborarea caietelor de sarcini și recepția lucrărilor de audit energetic
4. Analiza evoluției consumului de energie, a evoluției consumului specific, a oportunității implementării de măsuri/proiecte de eficiență energetică și a achiziționării de echipamente eficiente din punct de vedere energetic (menționându-se conformitatea acestor echipamente cu categoriile respective)
5. Consultanță cu privire la modul de implementare a legislației și reglementărilor privind eficiența energetică
6. Analiza stadiului de implementare a programului de măsuri de eficiență energetică și monitorizarea implementării măsurilor de eficiență energetică incluse în acest program.

4.3. Programe de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) și Planuri de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED)

În România, autoritățile publice locale din municipiile cu o populație mai mare de 5.000 de locuitori sunt obligate să aibă un Plan de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) care să includă măsuri pe

¹³ [Legea nr. 121 din 18 iulie 2014 pentru eficiența energetică.](#)

¹⁴ https://energie.gov.ro/old/wp-content/uploads/2021/03/FORMULAR-APRECIERE-angajat-ManagerEnergetic_DEE_model-2021_distributed.pdf

termen scurt și măsuri pentru o perioadă de 3-6 ani, precum și un raport anual privind consumul de energie la nivel local și economiile aduse de aceste măsuri.

Conținutul principal al PIEE este elaborat o singură dată și constă în:

- Cadrul legislativ la nivel comunitar, național și local în domeniul eficienței energetice,
- Descrierea generală a localității (poziție geografică, caracteristici climatice, date demografice),
- Infrastructura energetică,
- Infrastructura rutieră,
- Utilizarea resurselor regenerabile de energie la nivel local,
- Consumul de energie în domenii specifice: clădiri publice, clădiri rezidențiale, iluminat public, transport public, servicii publice, salubritate, deșeuri și apă,
- Stabilirea anului de referință,
- Stabilirea obiectivelor în materie de eficiență energetică
- Măsuri pentru eficiență energetică pe termen scurt, mediu și lung,
- Monitorizarea, implementarea și evaluarea măsurilor menționate anterior.
- În fiecare an, până la data de 30 septembrie, fiecare autoritate publică depune la Ministerul Energiei un raport care cuprinde consumul de energie din domeniile specifice și evoluția măsurilor propuse inițial. Raportul este însoțit de un grafic de evaluare a managerului energetic pentru localități întocmit de către personalul administrației locale. PIEE și rapoartele anuale prezintă doar acțiuni de eficiență energetică măsurate în MWh și tep. Nu există o bază de date a PIEE depuse care ar putea servi drept exemplu pentru alte autorități locale și nici o bază de date a indicatorilor de referință specifici pe care acestea i-ar putea utiliza ca punct de referință pentru planurile lor în materie de eficiență energetică. Autoritățile pot depune la Ministerul Energiei un PACED în locul unui PIEE, atâta timp cât documentul cuprinde și informațiile energetice solicitate de minister prin intermediul PIEE.

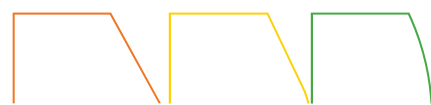
Planul de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED) este un document strategic pe termen mediu și lung care prezintă viziunea pentru 2030 a politicilor locale și instituționale în domeniul energiei și al mediului pentru a atinge obiectivul Uniunii Europene de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră prin creșterea eficienței energetice, valorificarea surselor de energie regenerabilă și adaptarea la schimbările climatice. Acesta utilizează rezultatele inventarului de referință al emisiilor pentru a identifica cele mai bune direcții de acțiune și oportunitățile de realizare a obiectivului convenit de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră. Planul stabilește măsuri concrete de reducere a consumului de energie și a emisiilor de CO₂, termene și responsabilități atribuite, astfel încât strategia pe termen lung să fie transpusă în practică. În plus, PACED poate fi actualizat de către autoritățile locale pe măsură ce viziunea și experiența lor în domeniul dezvoltării durabile se îmbogățesc sau pe baza noilor necesități care ar putea fi identificate în cadrul comunității.

Primăriile din UE care doresc să se angajeze să adopte o abordare integrată în ceea ce privește atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea și intenționează să elaboreze și să pună în aplicare un Plan de Acțiune pentru Energie Durabilă și Schimbări Climatice cu scopul de a reduce emisiile de CO₂ cu cel puțin 40% până în 2030 și de a crește gradul de rezistență la schimbările climatice pot adera la Convenția Primarilor pentru Energie și Climă. Convenția este accesibilă tuturor autorităților locale constituite în mod democratic cu/ prin reprezentanți aleși, indiferent de mărimea acestora și de stadiul de implementare a politicilor lor energetice și climatice.

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Convenția Primarilor¹⁵

Convenția Primarilor pentru Energie și Climă este o mișcare politică unică, coordonată de primari. Convenția Primarilor din UE pentru Energie și Climă este o inițiativă susținută de Comisia Europeană care reunește mii de administrații locale care doresc să asigure un viitor mai bun pentru cetățenii lor. Prin aderarea la această inițiativă, acestea se angajează în mod voluntar să pună în aplicare obiectivele UE în materie de climă și energie.

Convenția Primarilor a luat naștere în 2008 în Europa. Pe lângă faptul că inițiativa a introdus o metodă inedită de abordare de jos în sus a acțiunilor în domeniul energiei și al climei, succesul acesteia a depășit rapid așteptările. Încă de la început, inițiativa Convenției Primarilor a fost concepută pentru a oferi administrațiilor locale, în contexte naționale extrem de diversificate, un cadru pentru acțiunile lor locale în domeniul energiei și al climei, bazat pe 4 principii:

- Consecvență și transparență prin intermediul unui cadru comun de raportare pentru toți;
- Flexibilitatea și adaptabilitatea cadrului comun pentru a putea răspunde mai bine nevoilor specifice și realităților locale;
- Evaluarea datelor raportate de către Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (semnatarii pot fi suspendați în caz de nerespectare);
- Promovarea și schimbul de experiență prin intermediul știrilor de pe site-ul de internet, al rețelelor de socializare, al evenimentelor online și offline.
- În România, primii semnatori ai Convenției au fost localitățile Aiud, Baia Mare, Brașov, Giurgiu, Mizil, Râmnicu Vâlcea și Slobozia, în august 2008. Până în prezent, România are 190 de semnatori¹⁶.
- Există câteva beneficii importante¹⁷ ale faptului de a fi semnatar al Convenției
  - Recunoaștere și vizibilitate internațională sporită
  - Credibilitate sporită în ceea ce privește angajamentele și o mai bună capacitate de autoevaluare
  - Îndrumări specifice.

Îndrumări specifice în cadrul Convenției Primarilor

Îndrumările specifice constau într-un serviciu de asistență de specialitate, metodologii și instrumente care să ghideze primăriile prin acțiuni eficiente în domeniul energiei și al climei. Primăriile pot beneficia de un sprijin pas cu pas în ceea ce privește evaluarea, planificarea, implementarea și monitorizarea. În Ghidul¹⁸ "Cum se elaborează un plan de acțiune pentru energie durabilă și climă" publicat de Centrul Comun de Cercetare (JRC), serviciul pentru știință și cunoaștere al Comisiei Europene, se oferă un set de principii metodologice, proceduri și bune practici pentru elaborarea PACED-urilor.

Partea 1-a a documentului se referă la procesul PACED, în timp ce partea a 2-a oferă o perspectivă asupra elaborării evaluărilor la nivel local ("Inventarul de Referință al Emisiilor" și "Evaluarea Vulnerabilității la Riscuri"), iar în final, partea a 3-a descrie aspecte tehnice, măsuri și politici care pot fi implementate la nivel local. Semnatarii trebuie să prezinte Rapoarte de Monitorizare și Evaluare la fiecare 2 ani, declarând stadiul implementării Planului de Acțiune, precum și nivelurile de consum de

¹⁵ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/about>

¹⁶ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/signatories>

¹⁷ https://eu-mayors.ec.europa.eu/system/files/2022-09/10reasonstojoin_en.pdf

¹⁸ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC112986>

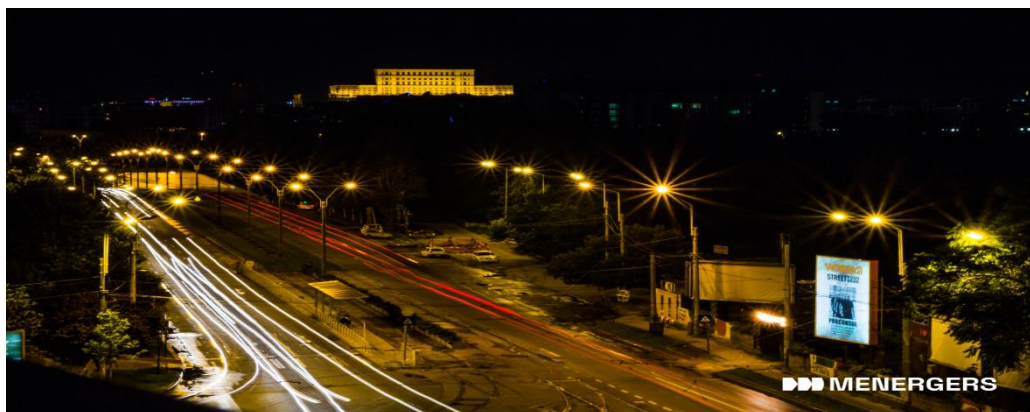

energie și de reducere a emisiilor de CO₂ prin intermediul Inventarelor de Monitorizare a Emisiilor, conform " Ghidului de Raportare al Convenției"¹⁹.

4.4. Instrumente și mijloace în managementul energiei

Managerii Energetici ai primăriilor din România joacă un rol crucial în asigurarea utilizării eficiente a resurselor energetice și în reducerea consumului de energie iar pentru a realiza acest lucru, aceștia utilizează diverse instrumente și mijloace în planurile lor, de exemplu:

- Realizarea unor evaluări tehnice care pot identifica unde pot fi implementate măsurile de eficiență energetică și care ar putea fi impactul acestora, ca de exemplu, audhuri energetice.
- Implementarea și gestionarea bazelor de date locale pentru monitorizarea consumului de energie în clădirile publice sau în alte puncte de interes. Aceste baze de date ar putea identifica zonele specifice în care este nevoie de măsuri de eficiență energetică.
- Aceste baze de date ar putea identifica zonele specifice care au nevoie de măsuri de eficiență energetică. Acestea ar putea fi implementate sub forma unor evenimente locale având ca subiect reducerea și reciclarea deșeurilor, pliante cu măsuri simple de economisire a energiei disponibile la sediul primăriei etc.
- Programe de economisire a energiei și de reducere și reciclare a deșeurilor în școli, pregătind astfel noua generație pentru viitorul ecologic dorit de autoritățile locale.
- Finanțarea este un instrument esențial pentru a obține reducerile de energie estimate de către primărie. Aceasta poate fi sub formă de:
  - Buget local
  - Fonduri structurale
  - Administrarea Fondului pentru Mediu
  - Granturi SEE și Norvegiene
  - Programul de Redresare și Reziliență și instrumente financiare
  - Parteneriate cu alți factori de interes
  - Proiecte finanțate de UE (Orizont Europa, LIFE etc.).

¹⁹ <https://eu-mayors.ec.europa.eu/en/node/254>

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

5. Concluzii și recomandări

Managerul energetic: Puncte tari, puncte slabe, oportunități și amenințări²⁰

<p>Puncte tari</p> <ul style="list-style-type: none"> Existența unei legislații care încurajează existența unui Manager Energetic în echipa primăriilor; Există oportunități de formare continuă pentru Managerii Energetici; Existența unor surse de finanțare pentru planurile și acțiunile de management energetic; Sprijin esențial în monitorizarea consumului în cadrul autorităților locale; Autoritățile locale pot beneficia de măsurile de îmbunătățire a consumului propuse de Managerul Energetic; Managerul Energetic reprezintă un punct important de comunicare și transmitere a informațiilor. 	<p>Puncte slabe</p> <ul style="list-style-type: none"> Greu de motivat din punct de vedere financiar (<i>restricții bugetare la nivelul administrațiilor publice locale</i>); Managerul Energetic nu primește informații cu privire la cele mai recente evoluții din domeniu; Funcția prezintă o fișă de post neclară (în unele localități); Sarcinile specifice sunt completate de alte îndatoriri (de exemplu, alte sarcini suplimentare sunt necesare în echipă pentru a îndeplini programul de 8 ore); Rolul Managerului Energetic nu este întotdeauna înțeles, nici de către colegi/ membri ai echipei, nici de către persoana care ocupă această poziție. Managerului Energetic nu i se pun la dispoziție datele necesare pentru a elabora PIEE și măsurile EE.
<p>Oportunități</p> <ul style="list-style-type: none"> Identificarea erorilor de facturare (în ceea ce privește consumul de energie); Contribuie la reducerea costurilor, deoarece atrage din timp atenția asupra problemelor; Reducerea eficientă a consumului datorită monitorizării periodice; Managerul Energetic are cunoștințe și poate propune tehnologii, noi legislații, finanțări și măsuri cu impact; Managerul Energetic este de asemenea de util și în cazul localităților cu o populație mai mică de 20.000 de locuitori; Poate deveni un ambasador tehnic al localității, poate transmite informații comunității și poate ajuta cu recomandări tehnice pentru proiecte specifice. 	<p>Amenințări</p> <ul style="list-style-type: none"> Modificări legislative; Lipsa de continuitate de la un an la altul; plecarea Managerului Energetic din instituție sau rezilierea contractului; Nerespectarea clauzelor contractuale; Lipsa finanțării pentru acest post în cadrul autorităților locale; Apartenența/ participarea Managerului Energetic la diverse cercuri de interes; Lipsa de comunicare cu factorul politic; O ierarhie de raportare neclară; Interferențe politice în activitatea Managerului Energetic; Colectare eronată a datelor/ erori umane.

Bariere în calea eficienței energetice

- Barierile tehnice sunt:** lipsa de personal calificat pentru a utiliza echipamente de măsurare moderne, de cunoștințe și experiență în domeniul gestionării energiei și de un cadru adecvat pentru cercetare științifică și transfer tehnologic.

²⁰ Analiză SWOT realizată cu participarea a 22 de reprezentanți ai primăriilor membre Orașe Energie România (OER), ai Ministerului Energiei și a altor reprezentanți ai sectorului privat din domeniul energiei și al soluțiilor verzi în cadrul Conferinței Anuale și Adunării Generale 2023.

- **Barierile economice** constau în prețurile transportatorilor de energie care nu reflectă costurile de producție, de transport și de distribuție, sistemul de control al prețurilor și nerespectarea prețurilor marginale, precum și denaturarea ponderii energiei în prețul de cost al produselor
- **Barierile financiare** sunt legate de fondurile limitate disponibile pentru măsurile de economisire a energiei și de lipsa unui cadru adecvat pentru procurarea acestor fonduri.
- **Barierile instituționale și de conducere** decurg din structura decizională inadecvată la nivel local și național, legislația și reglementările incomplete în domeniul eficienței energetice, necunoașterea potențialului real de conservare a energiei, lipsa consultanței economice și bancare în domeniu și lipsa tehnicilor moderne de management energetic²¹.

Prin intermediul proiectului finanțat de EUKI – **OUR BUILDINGS**, Asociația Orașe Energie în România (OER) a identificat următoarele bariere în calea implementării unui management energetic eficient²²:

- Cadrul legislativ național este unul prea general, vag și uneori contradictoriu.
- Ar trebui să existe un control mai riguros al proiectelor finalizate, cu măsuri de sancționare în cazul în care legislația nu este aplicată în mod corect, și nu doar sancțiuni financiare. Controlul calității ar trebui să fie consolidat prin intermediul specialiștilor din domeniu.
- Standardele tehnice trebuie să fie adaptate la tehnologiile actuale din domeniu.
- Ar trebui să existe un sistem de control mai bun al auditorilor energetici pentru clădiri și al activității pe care aceștia o desfășoară.
- Există probleme în ceea ce privește proprietatea clădirilor publice, fapt care împiedică orice alte acțiuni din partea autorității locale.
- Indicatorii de performanță energetică trebuie să fie evidențiați în documentația de licitație.
- Documentația de licitație este uneori elaborată de personal care nu este instruit în acest domeniu; astfel, subiectul este descris în mod eronat sau incomplet.
- Subvențiile pentru energie ar trebui să fie redirecționate către reabilitarea clădirilor, în vederea reducerii sărăciei energetice.
- De obicei, beneficiile indirecte ale reabilitării eficiente energetice nu sunt luate în considerare.
- Personalul tehnic din cadrul administrației locale nu beneficiază de formare profesională continuă. Cursurile existente pentru autoritățile publice oferă informații generale, dar sunt lipsite de valoare adăugată.
- Autoritățile locale nu dispun de timp suficient pentru a examina legislația națională și liniile directoare pentru a aplica la fondurile existente, în timpul procesului de consultare publică. Același lucru este valabil și pentru unele solicitări oficiale din partea ministerelor.
- Cadrul legislativ poate fi imprevizibil (se poate schimba până la momentul implementării unei măsuri, provocând astfel probleme neprevăzute).
- Există contradicții între cadrul legislativ și îndrumările privind aplicarea pentru fondurile existente.
- Criteriul prețului cel mai mic este aplicat pentru a selecta câștigătorul licitației, în locul prețului cel mai avantajos în raport cu calitatea materialelor și a tehnologiei.

²¹ http://www.efen.ieceia.tuiasi.ro/curs_termo/T2.%20Notiuni%20de%20eficienta%20energetica.pdf

²² Consultarea actorilor implicați în acest proiect s-a desfășurat cu 116 participanți din Bacău, Sibiu, Satu Mare, Bistrița, Mizil, Târgoviște, în cadrul unor întâlniri față în față, în perioada iunie - iulie 2019.

- Autoritățile naționale ar trebui să impună autorităților locale să elaboreze și să pună în aplicare măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice în sectorul clădirilor, dar și să elaboreze scheme de finanțare pe care autoritățile locale să le poată utiliza.
- Procedura de la elaborarea unei măsuri până la punerea în aplicare este foarte lungă, astfel încât soluția rămâne în urma tehnologiei în momentul în care măsura este pusă în aplicare. Procedurile de achiziție publică sunt de lungă durată și dificile (birocrație), cu un volum prea mare de documente.
- Toate clădirile publice ar trebui să facă obiectul unui audit energetic.
- De obicei, proiectanții nu au cunoștințele unui auditor energetic și nu iau în considerare consumul de energie al unei clădiri în timpul proiectării.
- Clădirile ar trebui să fie impozitate în funcție de clasa/ consumul lor de energie.
- Funcționarii publici nu au competența de a evalua documentele tehnice.
- Parteneriatul public-privat ar reprezenta o îmbunătățire în ceea ce privește reabilitarea eficientă energetică a clădirilor publice.
- Măsurile sunt selectate în funcție de fondurile disponibile, nu de potențialul lor de eficiență energetică.
- Managerul energetic (obligatoriu pentru localitățile cu peste 20.000 de locuitori prin Legea 121/2014 privind eficiența energetică) ar trebui să fie implicat mai mult în verificarea componentei de eficiență energetică din documentația de licitație.

Concluzii

- *Modificările legislative din ianuarie 2020, care au desființat atribuțiile Direcției pentru Energie din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, au generat un vid legislativ de aproape un an, până în noiembrie 2021, când această direcție a fost reglementată în cadrul Ministerului Energiei, și ianuarie 2021, atunci când a fost emis noul regulament. Acest vid a creat confuzie în rândul Managerilor Energetici, în special în ceea ce privește procesul de reautorizare și întârzieri la nivelul comunicării.*
- *Conform datelor furnizate de Ministerul Energiei, există 48 de Manageri energetici pentru localități atestați în martie 2023²³. Conform Institutului Național de Statistică există 201 orașe care au o populație de 20.000 de locuitori și au nevoie de un Manager Energetic. La un calcul simplu, mai puțin de un sfert din orașele cu o populație de peste 20.000 de locuitori din România respectă obligația legală de a avea un manager energetic pentru administrațiile locale. Amenzile pentru administrațiile care nu respectă legea sunt cuprinse între 15.000 și 30.000 de lei.*
- *În România există o structură decizională inadecvată la nivel local și național, o legislație și reglementări neclare în domeniul eficienței energetice și nu stimulează o creștere a gradului de ambiție. Aceasta lasă întotdeauna loc pentru adoptarea unor soluții fără un nivel ridicat de performanță. În ceea ce privește dispozițiile neclare, de exemplu, se pot găsi metode diferite de calcul al acelorași indicatori în funcție de autoritatea care elaborează instrumentele financiare sau legea/regulamentele.*
- *Procesul legislativ este unul de lungă durată iar până la elaborarea normelor tehnice, prevederile legale rămân neactualizate sau apar noi concepte/tehnologii. Cadrul legislativ poate fi perfecționat pentru a îmbunătăți domeniul eficienței energetice, iar documentația tehnică ar trebui să fie actualizată mai rapid (unele dintre acestea pot fi actualizate imediat ce sunt publicate, având în vedere durata lungă de elaborare). Un exemplu în România este reglementarea tehnică "Metodologia de calcul a performanței energetice a clădirilor", indicativ*

²³ <https://energie.gov.ro/wp-content/uploads/2023/03/Manageri-Energetici-pentru-Localitati-%E2%80%93-Martie-2023.pdf>

Mc 001, o actualizare care este rezultatul mai multor ani de demersuri, emisă în cele din urmă în 2021, dar adoptată în 2023.

- *Există o lipsă generală de comunicare, consultare și colaborare adecvată între autoritățile publice centrale și locale, ceea ce reprezintă o barieră reală în calea realizării obiectivelor de eficiență energetică și a punerii în aplicare a unor măsuri concrete la o scară mai mare sau a monitorizării măsurilor de eficiență energetică deja implementate.*
- *Se constată o lipsă de conștientizare a potențialului real de conservare a energiei, o lipsă de consultanță economică și bancară în domeniu și o lipsă de tehnici moderne de gestionare a energiei.*
- *De asemenea, este necesară simplificarea procedurilor de achiziții publice pentru serviciile de eficiență energetică, deoarece sistemul actual îngreunează procesul de achiziții și mărește durata de implementare a măsurilor de eficiență energetică. Această situație generează soluții tehnice învechite în momentul implementării lor pe teren sau lucrări care corespund unor standarde vechi de eficiență energetică. Autoritățile trebuie să îmbunătățească modul în care supraveghează și monitorizează lucrările de eficiență energetică și trebuie să prezinte cadre legislative clare care să detalieze standardele de eficiență energetică în toate sectoarele economice.*
- *România s-a angajat să reducă consumul de energie finală cu 40,4% și consumul de energie primară cu 45,1% până în 2030, ajungând la un consum total de 25,7 (Mtep) și, respectiv, 32,5 Mtep. Pentru a atinge aceste obiective, sunt necesare scheme de investiții coerente și eficiente pentru măsurile de creștere a eficienței energetice²⁴. Chiar dacă există oportunități/ scheme de finanțare, acestea sunt disponibile în principal pentru orașele mari, sau doar câteva municipalități aplică pentru finanțare. Este nevoie de o aliniere a schemelor de finanțare atât în ceea ce privește direcțiile naționale de dezvoltare (în conformitate cu țintele și obiectivele propuse în strategiile naționale), cât și în ceea ce privește nevoile și dezvoltarea la nivel local. De asemenea, se impune ca autoritățile locale să fie recunoscute ca mari consumatori de energie, schimbând astfel abordarea în comunicarea de la nivel local, oferind instrumente financiare specifice și incluzându-le în strategiile naționale.*
- *Autoritățile locale contribuie la realizarea obiectivelor naționale, dar, din păcate, potențialul lor real nu este pe deplin exploatat. În strategiile naționale în domeniul energiei și al schimbărilor climatice, orașele trebuie să fie incluse în calitate de mari consumatori de energie. Această perspectivă ar declanșa o analiză mai aprofundată a posibilităților de economisire a energiei la nivel local, ceea ce, la rândul său, ar facilita dezvoltarea unor instrumente financiare mai eficiente.*
- *Problemele cu care se confruntă autoritățile locale în elaborarea Planurilor de Îmbunătățire a Eficienței Energetice sunt: lipsa unei baze de date naționale accesibile de indicatori de performanță energetică pentru localități și cu modele pozitive de măsuri de eficiență energetică ale altor localități, lipsa personalului specializat sau neînțelegerea indicatorilor și a conceptelor energetice.*
- *Raportarea consumului este un proces dificil care implică o analiză la scară macro a tuturor clădirilor și consumatorilor (iluminat, transport etc.) din cadrul administrației. De multe ori, corelarea datelor cu informațiile solicitate de către autoritatea competentă (Ministerul Energiei) se realizează în mod superficial, inclusiv din cauza faptului că procesul de colectare a datelor este foarte dificil.*

²⁴ https://bankwatch.org/wp-content/uploads/2021/11/2021-11-24_Fact-sheet-energy-efficiency-Romania_final.pdf

- *De asemenea, se constată lipsa unor baze de date accesibile municipalităților, cum ar fi cele din cadrul Convenției Primarilor, unde acestea își pot încărca PACED-urile și pot consulta strategiile altor orașe. Obiectivele de reducere a consumului de energie trebuie transpuse în obiective și acțiuni clare și concrete. Obiectivele ambițioase de reducere pot fi atinse doar prin implicarea managerilor energetici municipali, care pot utiliza instrumentele potrivite pentru a monitoriza, analiza și evalua consumurile, propunând în același timp măsuri concrete pentru un consum eficient de resurse și introducerea de surse de energie regenerabilă la nivel local, asigurând astfel un nivel de independență energetică la nivelul cel mai înalt posibil.*
- *Managerii energetici la nivel local au un rol esențial în asigurarea bunăstării unei comunități. Aceștia ar trebui să coopereze în mod eficient cu factorii de decizie, precum și cu toate direcțiile relevante ale autorităților locale, comunicând în permanență asupra progreselor înregistrate la nivelul măsurilor și acțiunilor, precum și asupra atingerii unor eventuale rezultate.*
- *Managerii Energetici au posibilitatea de a comunica în mod adecvat cu privire la modul în care proiectele și acțiunile sunt/ar trebui să fie prioritizate, explicând limitările, dar și beneficiile ulterioare, implicând în același timp principalii actori publici în dezvoltarea și punerea în aplicare a planificării energetice și a strategiilor energetice pe termen lung, stimulând astfel moduri noi de acțiune și de a utiliza politicile publice pentru a dezvolta comunități locale cu emisii reduse.*
- *Conform unui raport al IPCC din 2022²⁵, “politicile privind suficiența sunt un set de măsuri și practici zilnice care evită cererea de energie, materiale, terenuri și apă, asigurând în același timp bunăstarea umană pentru toți, în limitele planetare”. Suficiența energetică se aplică fiecărui aspect al societății, dar are cel mai mare potențial de reducere a consumului nostru de resurse în sectoarele construcțiilor și transporturilor. Astfel, suficiența energetică poate fi o busolă care să ajute autoritățile locale să își orienteze politicile către o economie echitabilă, respectând limitele planetei și asigurând nevoile de bază ale tuturor. Acesta este un instrument puternic pe care liderii locali îl pot folosi pentru a oferi un cadru și un sens tuturor acțiunilor lor în domeniul climei și energiei. Acesta este locul în care Managementul Energetic la nivel municipal poate să intervină și să sprijine autoritățile locale în crearea și asigurarea condițiilor pentru suficiența energetică, atât pentru societate, cât și pentru sectorul privat.*

²⁵ <https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg3/>, consultat în mai 2023

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

6. Surse de inspirație - câteva exemple de bune practici din România

6.1. SISTEMUL DE MANAGEMENT ENERGETIC (EMS) dezvoltat de Agenția pentru Managementul Energiei și Protecția Mediului Brașov (ABMEE)

Ce este EMS?

- EMS este o aplicație concepută special pentru monitorizarea consumului de energie și de apă în clădirile publice, dar poate fi utilizată de aproape orice instituție (publică/privată) sau persoană fizică care dorește să monitorizeze consumul de energie și de apă.
- Aplicația oferă o imagine de ansamblu a stării tehnice a clădirilor analizate (structură, tâmplărie, suprafață, program de funcționare în interiorul clădirii, număr de utilizatori etc.) și permite monitorizarea consumului de energie și de apă.
- Utilizând datele introduse în sistem, aplicația generează o serie de rapoarte esențiale pentru orice analiză bine fundamentată a stării tehnice a instalațiilor, a consumului energetic al clădirii exprimat în kWh/m²/ an, consumul de apă rece exprimat în m³/ persoană etc.
- De asemenea, acesta dispune de un modul dedicat monitorizării iluminatului public.

De ce EMS?

- EMS este o aplicație care vine în sprijinul instituțiilor publice în ceea ce privește implementarea Directivei 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică.
- EMS furnizează datele necesare pentru orice analiză tehnică care poate ajuta la planificarea energetică pe termen scurt, mediu sau lung și la previziunile bugetare ale instituțiilor publice.
- EMS furnizează datele necesare în procesul de elaborare a strategiilor locale, de exemplu, PACED, PEE și STL.
- EMS este un instrument verificat și testat care a fost implementat în mai multe localități din România.
- Monitorizarea rezultatelor soluțiilor implementate pentru clădirile publice.

Care sunt avantajele utilizării EMS?

- Întocmirea unei baze de date complete privind clădirile din patrimoniu (suprafețe, volume, instalații interioare, măsuri de eficiență energetică implementate, numărul de utilizatori ai clădirii, programul de funcționare etc.).
- Monitorizarea consumului de energie și de apă.
- Stabilirea priorităților de investiții în ceea ce privește clădirile publice cu cele mai slabe performanțe energetice.
- Estimarea consumului și previzionarea bugetului pentru energie și apă al instituțiilor publice.
- Planificarea energetică pe termen mediu și lung.
- Reducerea costurilor pentru energie și apă prin îmbunătățirea eficienței energetice.

Supported by:

6.2. Armonizarea Programului de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) din legislația românească cu Planurile de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED).

Context: Conform Legii privind Eficiența Energetică, în România, autoritățile locale ale localităților cu o populație de peste 5.000 de locuitori sunt obligate să elaboreze un Program de Îmbunătățire a Eficienței Energetice. Asociația Orașe Energie în România (OER) a depus toate eforturile pentru a dezvolta o metodologie unică ²⁶ la nivel local, cel puțin pentru semnatarii Convenției Primarilor, astfel încât structura planului să fie completă, să constituie un document util pentru planurile anuale de investiții și să includă documentele de colectare și raportare a datelor într-un format unitar, care să fie utilizat atât pentru rapoartele anuale către ANRE, cât și pentru rapoartele pe 2 și 4 ani, așa cum prevede Convenția Primarilor pentru Energie și Climă.

Propunerea pentru un document unic de planificare energetică urbană în conformitate cu metodologia Convenției Primarilor pentru Energie și Climă și cu cerințele Legii 121/2014 a fost lansată în aprilie 2018 în cadrul Conferinței Anuale a Asociației Orașe Energie în România (OER). Propunerea a fost primită cu mare interes de către participanții reprezentând diferite instituții: Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, Compania de Distribuție a Energiei Electrice Transilvania Sud SA, Administrațiile Publice Locale membre ale asociației OER, experți în domeniile de interes PAED - PIEE, precum reabilitarea eficientă energetică a clădirilor, iluminat public, mobilitate electrică, reducerea emisiilor din transporturi, economie circulantă și educație legată de managementul deșeurilor, campanii de conștientizare privind sărăcia energetică - Direcția pentru Justiție și Consumatori (CE), peste 60 de participanți în total.

După conferință, plecând de la metodologia de realizare a Planurilor de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED) împreună cu cerințele legislației românești, propunerile Asociației Orașe Energie în România (OER) au fost prezentate și discutate în cadrul mai multor întâlniri cu specialiști ANRE, distribuitori de energie, asociații profesionale și reprezentanți ai administrațiilor locale. În cadrul discuțiilor, experții au adus contribuții valoroase cu privire la noua versiune a PIEE, care cuprinde sectoarele PACED, dar vine și cu indicatori de consum specifici pentru fiecare sector și cu unele completări privind modul de organizare și planificare a serviciului de utilități publice în cadrul autorităților publice locale.

De asemenea, au fost aduse și propuneri privind noile fișe de colectare a datelor concepute de Asociația Orașe Energie în România (OER) și ANRE, fișe care permit autorităților locale să colecteze informații de la furnizorii de date atât pentru PACED, cât și pentru Planul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice. Informațiile se referă la date privind consumul de energie, caracteristicile și informațiile privind transportul public, salubritatea, sursele de energie regenerabilă, energia termică, biomasa, numărul de clădiri rezidențiale etc.

Noua versiune a PIEE a făcut obiectul Hotărârii Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei privind actualizarea modelului de elaborare a PIEE, alături de noile fișe tehnice care fac parte acum din Planul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice. Principalul rezultat al inițiativei este faptul

²⁶ <http://2014-2020.adrbi.ro/media/2877/ghid-pentru-intocmirea-programului-de-imbunatatire-a-eficientei-energetice-aferent-localitatilor-cu-o-populatie-mai-mare-de-5000-locuitori.pdf>

că, prin intermediul acțiunilor Asociației Orașe Energie în România (OER), în vederea îndeplinirii prevederilor legale, s-a agreat ca depunerea unui PACED să fie acceptată dacă acesta include și informațiile din PİEE.

Principalele avantaje ale existenței unui Plan de Îmbunătățire a Eficienței Energetice (PIEE) armonizat cu Planurile de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă (PACED) elaborate pe baza Metodologiei Convenției Primarilor pentru Climă și Energie:

- Îmbunătățirea calitativă a PİEE, prin includerea unor propuneri de proiecte pentru eficiență energetică clar definite (renovarea în profunzime a clădirilor publice, a sistemelor de iluminat stradal, a transportului public local și a sistemelor de încălzire centrală etc.);
- Existența unui PİEE constituie o condiție de eligibilitate pentru obținerea unor fonduri. Atât Administrația Fondului pentru Mediu²⁷ (AFM), cât și programele de granturi europene condiționează accesul la fonduri de existența unui Program de Îmbunătățire a Eficienței Energetice, ca un angajament și o asumare a responsabilității din partea factorilor de decizie locali.
- Proiectele incluse în Programul de Îmbunătățire a Eficienței Energetice și care sunt finanțate prin diferite programe, pot contribui la generarea de locuri de muncă în zonă, având în vedere că renovarea clădirilor, instalarea sistemelor de generare a energiei și a surselor de energie regenerabilă, precum și instalarea și operarea sistemelor de management energetic sunt activități care implică un grad ridicat de ocupare a forței de muncă.
- Îmbunătățirea calitativă a datelor, astfel încât acestea să fie suficient de relevante și să contribuie atât la atingerea obiectivului național al României, cât și la atingerea obiectivelor naționale specifice.
- Îmbunătățirea calitativă a datelor permite obținerea unor dovezi transparente și actualizate privind consumul de energie și a costurilor.

²⁷ Principala instituție care oferă sprijin financiar pentru proiecte și programe în domeniul protecției mediului

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Anexa 1 Cadrul juridic național în domeniul eficienței energetice:

Nr.	Document	Descriere
1	Strategia Energetică a României pentru perioada 2007-2020 aprobată prin Hotărârea de Guvern nr. 1.069/5 septembrie 2007	<p>Obiectivul general al strategiei sectorului energetic este de a satisface nevoile de energie, atât în prezent, cât și pe termen mediu și lung, la cel mai mic preț posibil, corespunzător unei economii de piață moderne și unui nivel de trai civilizat.</p> <p>Obiective strategice</p> <p>Securitatea energetică: Sporirea securității energetice prin asigurarea resurselor energetice și limitarea dependenței de resursele energetice din import; diversificarea surselor de import, a resurselor energetice și a rutelor de transport ale acestora; creșterea gradului de eficiență a rețelelor naționale de transport de electricitate, gaze și petrol; protecția infrastructurilor strategice. Dezvoltarea durabilă; Sporirea eficienței energetice; Stimularea producției de energie din resurse regenerabile; Stimularea producției de energie electrică și termică în centrale de cogenerare, în special în centrale de cogenerare de înaltă eficiență; Susținerea activităților de cercetare și dezvoltare și distribuirea rezultatelor cercetării aplicate; Reducerea impactului negativ al sectorului energetic asupra mediului; Utilizarea rațională și eficientă a resurselor de energie primară.</p> <p>Competitivitate: Dezvoltarea unor piețe competitive pentru energie electrică, gaze naturale, petrol, uraniu, certificate verzi, certificate de emisii de gaze cu efect de seră și servicii energetice; Liberalizarea tranzitului de energie și asigurarea accesului permanent și nediscriminatoriu al participanților pe piață la rețelele de transport, distribuție și interconexiuni internaționale; Continuarea procesului de restructurare și privatizare în sectoarele energiei electrice, termice și gazelor; Continuarea procesului de restructurare a sectorului lignitului în vederea creșterii rentabilității și a accesului la piața de capital.</p>
2	Planul Național de Acțiune în domeniul Eficienței Energetice (2014-2020) aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.no. 203/03.04.2019	<p>Acesta este structurat în două componente:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Economii de energie în sistemul de transformare, transport și distribuție a energiei; ■ Economii de energie la nivelul consumatorului final (Art.7 EED2017/2012/UE). <p>Acesta enumeră măsurile de eficiență energetică pentru fiecare sector relevant.</p>
3	Strategia Națională pentru Dezvoltarea Durabilă a României 2030 adoptată prin Hotărârea de Guvern nr. 877/9 noiembrie 2018	Energia regenerabilă și eficiența energetică se regăsesc la Obiectivul 7: Energie curată și la prețuri accesibile
4	Planul Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru România 2021-2030	În curs de revizuire, urmând ca o primă versiune să fie prezentată în iunie 2023, iar revizuirea finală în 2024.
5	Strategia națională de renovare pe termen lung destinată să contribuie la renovarea fondului național de clădiri	În baza Strategiei Naționale de Renovare pe Termen Lung (LTRS) a României, sectorul public ar trebui să aibă un rol demonstrativ și să își asume un rol de lider prin îmbunătățirea eficienței energetice prin

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

<p>rezidențiale și nerezidențiale, atât publice, cât și private, și la transformarea treptată a acestuia, până în 2050, într-un patrimoniu de clădiri cu un grad ridicat de eficiență energetică și decarbonizate <i>adoptată prin Hotărârea nr. 1034/27 noiembrie 2020</i></p>	<p>renovarea a 8,25 milioane (26%) de clădiri publice până în 2030, o realizare care ar reduce consumul de energie cu 0,05 Mtep și ar permite evitarea unor emisii de CO₂ de 0,25 m tone pentru perioada 2021-2030. Cea mai mare parte a economiilor va fi generată prin renovarea clădirilor publice cu consum de energie aproape zero (NZEB), iluminatul și instalațiile de energie regenerabilă.²⁸.</p>
<p>6 Legea nr. 372/2005 privind Performanța Energetică a Clădirilor</p>	<p>Scopul acestei legi este de a promova măsuri de sporire a performanței energetice a clădirilor, luând în considerare condițiile exterioare și climatice, cerințele de confort interior, nivelul optim din punct de vedere al costurilor și cerințele de performanță energetică, precum și de a îmbunătăți amenajarea urbană a localităților.</p>
<p>7 Legea nr. 121/2014 privind Eficiența Energetică</p>	<p>Scopul acestei legi este de a crea cadrul legal pentru dezvoltarea și punerea în aplicare a unei politici naționale de eficiență energetică în vederea atingerii obiectivului național de creștere a eficienței energetice.</p> <p>Măsurile privind politica în domeniul eficienței energetice se aplică de-a lungul întregului lanț: resurse primare, producție, distribuție, aprovizionare, transport și consum final.</p>
<p>8 Ordonanța de Urgență nr. 184/2020 pentru modificarea și Legea nr. 121/2014 privind Eficiența Energetică</p>	<p>Principala modificare constă în reglementarea Direcției pentru Eficiență Energetică din cadrul Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri.</p> <p>Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri acționează prin intermediul Direcției pentru Eficiență Energetică, o structură organizațională la nivelul autorității publice centrale, cu responsabilități ce vizează dezvoltarea și aprobarea politicilor și legislației primare și secundare privind eficiența energetică la nivelul consumatorilor finali de energie.</p>
<p>9 Regulamentul de autorizare a auditorilor energetici pentru industrie nr. 380012/ 06.01.2021</p>	<p>Procedura legală de autorizare a auditorilor energetici pentru energie. Emis de Direcția pentru Eficiență Energetică din cadrul Ministerului Energiei.</p>
<p>10 Regulament pentru certificarea managerilor energetici și a societăților prestatoare de servicii energetice 380012/06.01.2021</p>	<p>Procedura legală de autorizare a auditorilor energetici pentru energie. Emis de Direcția pentru Eficiență Energetică din cadrul Ministerului Energiei.</p>
<p>11 Strategia energetică a României pentru perioada 2018-2030, în perspectiva anului 2050 (Proiect)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ În 2016, Ministerul Energiei a elaborat un Proiect de Strategie Energetică pentru perioada 2016-2030 și pentru orizontul de timp 2030-2050. ■ Proiect de Strategie Energetică pentru perioada 2016-2030 și pentru orizontul de timp 2030-2050 ■ Viziunea Strategiei Energetice a României este de dezvoltare durabilă a sectoarelor energetice; ■ Strategia se află încă în faza de proiect.

²⁸ https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/The%20potential%20for%20investment%20in%20energy%20efficiency%20through%20financial%20instruments%20in%20the%20European%20Union%20-%20Romania%20in-depth%20analysis_0.pdf

Anexa 2 Glosar de termeni²⁹

- **Audit energetic** - o procedură sistematică care vizează obținerea de date/ informații adecvate privind profilul existent al consumului de energie al unei clădiri sau al unui grup de clădiri, al unei operațiuni sau instalații industriale sau comerciale sau al unui serviciu privat sau public, identificarea și cuantificarea oportunităților de economisire a energiei eficiente din punct de vedere al costurilor și raportarea rezultatelor;
- **Auditor energetic** - o persoană fizică, o persoană fizică autorizată sau o persoană juridică, care deține, în cazul fiecăreia dintre aceste categorii, o autorizație de auditor energetic care îi conferă dreptul de a efectua audituri energetice pentru consumatori, eliberată de Ministerul Energiei în baza Regulamentului privind autorizarea auditorilor energetici în industrie, aprobat prin ordin al Ministerului Energiei; auditorii energetici care sunt persoane fizice își desfășoară activitatea ca persoane fizice autorizate sau ca angajați ai persoanelor juridice, conform legislației în vigoare;
- **Contract de performanță energetică** - un acord contractual între beneficiar și furnizorul unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, verificat și monitorizat pe întreaga perioadă contractuală, în temeiul căruia costurile de investiție legate de măsura respectivă sunt plătite proporțional cu nivelul de îmbunătățire a eficienței energetice stabilit prin contract sau în funcție de alte criterii de performanță energetică agreeate, ca de exemplu economiile financiare;
- **Eficiența energetică** - raportul dintre valoarea producției de servicii, bunuri sau energie rezultată și valoarea energiei utilizate în acest scop;
- **Economii de energie** - cantitatea de energie economisită, calculată prin măsurarea și/ sau estimarea consumului înainte și după punerea în aplicare a unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, asigurând în același timp normalizarea condițiilor externe ce influențează consumul de energie;
- **Furnizor de servicii energetice** - o persoană fizică sau juridică care furnizează servicii energetice sau alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice pentru incinta sau spațiile consumatorului final;
- **Instrumente financiare pentru economii de energie** - orice instrument financiar, cum ar fi granturile, subvențiile, reducerile de impozite, împrumuturile, finanțările de la terțe părți, contractele de performanță energetică, contractele de garantare a economiilor de energie, contractele de subcontractare și alte contracte de aceeași natură care sunt disponibile pe piață, încheiate de instituții publice sau de organisme private pentru a acoperi parțial sau integral costul inițial al măsurilor de îmbunătățire a eficienței energetice;
- **Îmbunătățirea eficienței energetice** - îmbunătățirea eficienței energetice ca urmare a schimbărilor tehnologice, de comportament și/ sau economice;
- **Manager energetic** - persoană fizică, persoană fizică autorizată sau persoană juridică prestatoare de servicii energetice, fiecare dintre aceste categorii fiind certificată de Ministerul Energiei în baza Regulamentului de certificare a managerilor energetici și de acreditare a societăților de servicii energetice, aprobat prin ordin al Ministrului Energiei, a căror activitate constă în organizarea, coordonarea și managementul proceselor energetice ale unui consumator;

²⁹ Selecție din Legea nr. 121 din 18 iulie 2014 privind eficiența energetică

- **Măsură de politică** - instrument de reglementare, financiar, fiscal, opțional sau de furnizare de informații pentru a crea un cadru favorabil, o cerință sau un stimulent pentru ca actorii de pe piață să furnizeze și să achiziționeze servicii energetice și să adopte alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice;
- **Serviciu energetic** - o activitate care are ca rezultat un beneficiu fizic, o utilitate sau bunuri obținute prin utilizarea eficientă a energiei cu ajutorul unei tehnologii și/ sau acțiuni eficiente din punct de vedere energetic, care poate include activitățile de exploatare, întreținere și control necesare pentru furnizarea serviciului, care este furnizată pe bază de contract și care, în condiții normale, are ca rezultat o îmbunătățire verificabilă și măsurabilă sau estimabilă a eficienței energetice și/ sau economii de energie primară;
- **Sistem de management energetic** - un set de elemente interconectate sau în interacțiune ale unui plan care stabilește obiectivul de eficiență energetică și strategia pentru atingerea acestui obiectiv;
- **Societate de servicii energetice ESCO³⁰** - o persoană juridică sau o persoană fizică autorizată care furnizează servicii energetice și/ sau alte măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice în unitatea sau sediul consumatorului și care, ca urmare a furnizării acestor servicii și/sau măsuri, acceptă un anumit grad de risc financiar; plata pentru serviciile furnizate se bazează, în totalitate sau parțial, pe îmbunătățirea eficienței energetice și pe îndeplinirea altor criterii de performanță convenite de părți.

³⁰ Societăți de servicii energetice (ESCOs)

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

Metodologia utilizată pentru întocmirea raportului:

- Cercetare documentară;
- Rezultatele altor proiecte implementate de către OER sau de către partenerii noștri;
- Analiza SWOT realizată împreună cu părțile interesate relevante în cadrul unor întâlniri față în față;
- Aportul specialiștilor OER pentru concluzii și recomandări.

Date de contact:

Adresa: Bulevardul Mihail Kogălniceanu nr. 23,
RO - 500090 Brașov
E-mail: office@oer.ro
Telefon: +40 268 474 209
Social Media: www.facebook.com/AsociatiaOER
Website: www.oer.ro.

Precizări legale:

Acest document este realizat de Asociația Orașe Energie în România (OER) o asociație care reunește autoritățile locale implicate în procesul de tranziție energetică către comunități neutre din punct de vedere climatic. Asociația reprezintă autoritățile locale în relația cu instituțiile naționale și le oferă sprijin în implementarea unor politici energetice și climatice eficiente.

OER a fost înființată în 1995 prin intermediul Programului PHARE, cu sprijinul Rețelei Europene a Orașelor Energie, din care face parte din 1997. Începând cu anul 2009, OER este "Structura de suport" pentru orașele din România care au aderat la [Convenția Primarilor](#).

Supported by:

on the basis of a decision
by the German Bundestag

